ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про затвердження змін до Порядку збирання та передачі інформації про випадки гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь) для автоматизованої системи обліку та аналізу гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь)»

1. Мета

Проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження змін до Порядку збирання та передачі інформації про випадки гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь) для автоматизованої системи обліку та аналізу гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь)» (далі – проєкт наказу) розроблено з метою забезпечення оперативного та ефективного здійснення державного обліку гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь), у тому числі випадків азбестозу і мезотеліоми, спричинених впливом азбесту на роботі.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт наказу розроблено з метою реалізації пунктів 18, 26 частини третьої статті 10, пункту 7 частини другої статті 16 Закону України «Про систему громадського здоров'я», з метою формування інформаційного фонду громадського здоров'я.

Чинна редакція Порядку збирання та передачі інформації про випадки гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь) для автоматизованої системи обліку та аналізу гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь), затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я від 10 листопада 2022 року № 2020, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 листопада 2022 року за № 1479/38815, передбачає отримання інформації з карток обліку професійного захворювання (отруєння) за формою П-5 (далі – картки за формою П-5) , які МОЗ отримує відповідно до пункту 126 Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 337, з вказаною періодичністю (до 01 лютого та до 01 серпня). В свою чергу ЦКПХ щороку до 10 лютого та до 10 серпня здійснюють епідеміологічний аналіз щодо конкретної хвороби з метою встановлення причин її поширення, прогнозування епідемічної ситуації, визначення характеру і масштабів необхідних медико-санітарних заходів. Тобто, фактично у ЦКПХ 10 календарних днів на здійснення всіх заходів, що є недостатнім для забезпечення якісного епідеміологічного нагляду.

Про результати епідеміологічного аналізу центри контролю та профілактики хвороб відповідної адміністративно-територіальної одиниці до 20 лютого та до 20 серпня повинні поінформувати ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України», який, в свою чергу, здійснює аналіз та прогноз щодо виявлення причинно-наслідкових зв'язків між станом здоров'я працівників та

впливом на нього небезпечних і шкідливих виробничих факторів та щороку до 01 березня та до 01 вересня повинен надати до МОЗ та Держпраці науково обґрунтовані пропозиції для прийняття ефективних управлінських рішень щодо усунення небезпечних і шкідливих для здоров'я виробничих факторів, а також створення належних, безпечних і здорових умов праці для працівників (тобто на все теж 10 календарних днів).

Проєктом наказу пропонується змінити підхід до збору та передачі інформації про випадки гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь) для автоматизованої системи обліку та аналізу гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь), шляхом її безпосереднього внесення територіальними органами Держпраці з карток за формою П-5 безпосередньо до ЕЛІССЗ по мірі отримання повідомлень про факт встановлення діагнозу професійного захворювання (отруєння).

Такий підхід спрямований на ефективне управління часом та ресурсами, оперативний обмін інформацією, запобігання її втрати та викривлення, забезпечує достатній час центрам контролю та профілактики хвороб для аналізу та прогнозу щодо виявлення причинно-наслідкових зв'язків між станом здоров'я працівників та впливом на нього небезпечних і шкідливих виробничих факторів.

Прийняття проєкту наказу забезпечить комплексний підхід та міжвідомчу співпрацю в частині збирання та передачі інформації про випадки гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь) для автоматизованої системи обліку та аналізу гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь) між територіальними органами Держпраці та центрами контролю та профілактики хвороб відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Це сприятиме автоматизації процесів аналізу даних, що забезпечить отримання швидших та точніших результатів. Різноманітні інструменти аналізу, статистики та візуалізації можуть значно полегшити розуміння та інтерпретацію епідеміологічних даних випадків гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь) на відповідній території.

3. Основні положення проекту акта

Проєктом наказу пропонується затвердити зміни до Порядку збирання та передачі інформації про випадки гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь) для автоматизованої системи обліку та аналізу гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь), затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я від 10 листопада 2022 року № 2020, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 листопада 2022 року за № 1479/38815, в частині зміни суб'єкта внесення карток за формою П-5 з центрів контролю та профілактики хвороб на територіальні органи Державної служби з питань праці.

На ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» покладається зобов'язання забезпечити доступ до електронної інтегрованої системи спостереження за захворюваннями (ЕЛІССЗ) для внесення територіальними органами Державної служби з питань праці карток за формою П-5.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Конституція України;

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;

Закон України «Про систему громадського здоров'я»;

Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб»;

постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 337 «Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві»;

постанова Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2000 року № 1662 «Про затвердження переліку професійних захворювань».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту акта не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевого бюджетів та здійснюватиметься в межах видатків, передбачених у державному бюджеті.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт наказу не потребує проведення публічних консультацій.

Проєкт наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови, як державної, тому не потребує погодження уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проєкт акта потребує погодження з Міністерством економіки України, Міністерством цифрової трансформації України, Державною службою України з питань праці, Пенсійним фондом України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні, Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні.

Проєкт наказу потребує здійснення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

Проєкт акту не містить норм, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав

та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстав для дискримінації.

Проєкт акту не містить норм, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, не містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, не створюють підстав для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

Проєкт акта стосується питань формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, тому потребує проведення цифрової експертизи в Міністерстві цифрової трансформації України.

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту наказу не матиме впливу на ринкове середовище, розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Проєкт наказу матиме позитивний вплив на громадське здоров'я, стан здоров'я населення.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	**Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону**	**Пояснення очікуваного впливу**
Територіальні органи Держпраці, центри контролю та профілактики хвороб	Позитивний	Прийняття проєкту наказу забезпечить оперативне здійснення державного обліку гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь), впровадження автоматизації процесу збору та аналізу інформації шляхом інформаційного обміну.

Держава	Позитивний	Прийняття проєкту наказу забезпечить комплексний підхід та міжвідомчу співпрацю в частині збирання та передачі інформації про випадки гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь) для автоматизованої системи обліку та аналізу гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь), що сприятиме покращенню якості та збільшенню тривалості життя, забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення.
Населення України	Позитивний	Прийняття та реалізація проєкту наказу забезпечить захист і зміцнення здоров'я населення України.

Міністр охорони здоров'я України **Віктор ЛЯШКО**

«____» _____2024 року